

גמ"ר 36/12/13 - מדינת ישראל נגד איהאב חלאילה

בית משפט השלום לתעבורה בעכו
גמ"ר 36-12-13 מדינת ישראל נ' חלאילה

בפני
השופט אבישי קאופמן
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד

איהאב חלאילה

הנאשמים

גזר דין

במקרה דנן שוב עסקינן **בתאונת דרכים קטלנית** בה קיפח חייו עובר אורח. האירוע התרחש ביום **27.10.12** ביציאה המערבית של סכנין, בסמוך לפארק התעשייה משגב (תרדיון). מתברר כי המנוח, חוסיין שאהין זכרו לברכה, עצר את רכבו בנתיב הנסיעה הימני מבין שניים במקום, ויצא מרכבו. באותה עת הגיע, באותו כיוון נסיעה, הנאשם ברכבו, פגע במנוח וגרם לו חבלות קשות, אשר הובילו לפטירתו בבית החולים מספר ימים מאוחר יותר.

הנאשם כפר באחריות לתאונה וטען כי היא בלתי נמנעת מבחינתו, שכן לא יכול היה להבחין במנוח. שמיעת הראיות החלה ביום 7.7.14 ולאחר שנשמעו חלק מעדי התביעה תואם **ביקור במקום האירוע**, בתאריך ובשעה המתאימים, בכדי שנוכל, באי-כוח הצדדים ואנוכי, להתרשם ממצב השמש בשעה הרלוונטית, ושדה הראייה במקום, לאור **טענת הסנוור** שהעלה הנאשם.

בעקבות אותו ביקור והמלצות שניתנו לצדדים על ידי לאור התרשמותי מהתנאים במקום התאונה הגיעו הצדדים להסדר דיוני, **הוגש כתב אישום מתוקן** ובישיבה מיום 1.12 חזר בו הנאשם והודה באחריות לתאונה, בהתאם לעובדות שבכתב האישום המתוקן.

הנאשם הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר. מהתסקיר עולה כי מדובר בצעיר נורמטיבי, הנדסאי במקצועו, אשר מקבל אחריות לאירוע ומנסה לשקם את חייו. **שירות המבחן המליץ על הטלת עונש בעבודות שירות**, העמדה במבחן ופיצוי למשפחת המנוח.

המאשימה טענה כי אין לקבל את המלצת שירות המבחן וכי יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה של עד 12 חודשים, לצד פסילה ממושכת של רשיון הנהיגה, פיצוי למשפחת המנוח ועונשים נלווים.

הסנגור טען לאשם תורם גבוה מצד המנוח, שעצר את רכבו בנתיב נסיעה, למרות תנאי הראות הבעייתיים ולמרות שיכול היה לעצור בביטחה בכביש השירות קודם למקום האירוע, או בכניסה לפארק התעשייה, כמאה מטרים בהמשך הכביש. הסנגור סבור כי מתחם הענישה במקרה דנן הינו בין הטלת של"צ למאסר בעבודות שירות ופסילת רשיון לתקופה המינימלית שבחוק.

מלאכת הענישה לעולם אינה קלה, ובמיוחד קשה היא כאשר מדובר בתאונות בהן חפים מפשע קיפחו את חייהם בעטיה של רשלנות. בדרך כלל, כמו בתיק שלפניי, מדובר בנאשם נורמטיבי, שלא התכוון ולא רצה לגרום לתאונה ולתוצאותיה. הנאשם יצא לנסיעה שגרתית ברכבו, ובוודאי לא ציפה ולא פילל כי הנסיעה תסתיים כפי שהסתיימה, בתאונה ובאובדן חייו של המנוח שאתרע מזלו והוא עצר את רכבו ויצא ממנו, ככל הנראה כדי לנקות את השמשה, באותו רגע גורלי.

אין ספק כי גם הנאשם עצמו מתקשה לשוב לשגרת חייו לאחר אירוע מעין זה, וכבר דנתי בתיקים בהם נאשם סבל מדיכאון ממשי לאחר התאונה עד כדי ניסיון לשים קץ לחייו. עם זאת, תהיה השפעתה של התאונה על הנאשם קשה ככל שתהיה, הרי הקושי והסבל, איתם מתמודדים בני משפחתו של הקורבן שעולמם חרב עליהם בן רגע, גדולים לאין שיעור. למרות שבעבר כבר הבעתי את ספקותי באשר לתועלת שתצמח מענישה מחמירה במניעת תאונות קטלניות בעתיד, ברור כי **מי שגרם לתאונה קטלנית חייב לתת את הדין על מעשיו והתוצאה שגרם לה**, ולשאת בעונש ראוי. בני משפחתו של המנוח זכאים לקורט נחמה בידעם שהנאשם האחראי לתאונה נענש באופן הולם ומשמעותי. כדברי בית המשפט העליון בע"פ 570/07 **חיים בן הרוש נ' מדינת ישראל**:

"גם למי שמקנן ספק בליבו אם ההרתעה בענישה מחמירה מועילה, אף שאין בידינו נתונים (שראוי היה כי יינתנו בידינו, לרבות מחקרים) - אין חולק כי יש משמעות לגמול האינדיבידואלי, ולאו מילתא זוטרתא היא...."

וכן:

"אין מקרה זהה למשנהו, אך הצד השווה הוא בקיפוד חיי אדם, שהביטוי המעט אשר בידי בית המשפט ליתן למאבק בו הוא בענישה, אכן היו מקרים בהם הורד הרף.... אך באשר לבתי המשפט, הקטל בכבישים מצדיק, משהורשע אדם, ליתן לכך ביטוי עונשי מוחשי...." רע"פ 2955/12 **ענת הרמוס נ' מדינת ישראל**.

ההלכה המנחה שקבע בית המשפט העליון לעניין הענישה הראוי במקרה של תאונות דרכים קטלניות היא:

"קיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונות דרכים קטלניות ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עיקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות...." רע"פ 6755/09 **ארז אלמוג נ' מדינת ישראל**.

כלומר, השיקול המרכזי בקביעת העונש הוא רמת הרשלנות, בעוד שנסיונותיו האישיות של הנאשם מהוות שיקול משני בלבד, כשהעונש הראוי בדרך כלל הינו מאסר בפועל.

מתחם הענישה -

בתיקון 113 לחוק העונשין תשע"ב-2012 נקבע עיקרון מנחה בענישה המבטא יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיונותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב. לחוק העונשין תשל"ז-1977). לצורך קביעת מתחם הענישה בנסיונות המקרה יש להתחשב בערך שנפגע בעקבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיונות המקרה כמפורט בסעיף 40ט. לחוק העונשין.

ככל שמדובר בעבירות המתה קיימת פגיעה באינטרס ציבורי הראשון במעלה שהוא שמירה על קדושת חיי אדם ותחושת הביטחון של ציבור המשתמשים בדרכים באשר הם, לפיכך מקום בו מקופחים חיי אדם ברי כי הפגיעה בערך זה היא מירבית.

החוק קובע עונש מינימלי של שישה חודשי מאסר, כאשר העונש המקסימלי הוא מאסר לתקופה של שלוש שנים בד בבד עם פסילת רישיון לתקופה מינימלית של שלוש שנים.

כאמור לעיל, המרכיב המרכזי בקביעת העונש הראוי הוא **דרגת** הרשלנות, אולם לצדה יש לדעתי לבצע אף הבחנה לגבי **סוג** הרשלנות. האם מדובר בתאונה הנגרמת מהיסח דעת או חוסר זהירות רגעיים, שמא מדובר בהתנהגות מסוכנת מודעת או נמשכת של הנהג, כדברי בית המשפט המחוזי בבאר שבע:

יש להבחין בין התנהגות נהג, הננקטת מתוך בחירה מודעת, כגון נהיגה במהירות גבוהה, אי ציות לתמרור או לרמזור, עקיפה בפס לבן, נהיגה ברכב לא תקין וכיוצא באלה דוגמאות בהן נתונה בידי הנהג האפשרות שלא לפעול בדרך שגרמה לתאונה, לבין נהיגה מסויימת שאינה נעשית מתוך בחירת הנהג, כגון תגובה לא מקצועית להחלקת הרכב, עליה לא מקצועית משולי הדרך לכביש, כניסה לעקומה בזווית לא מתאימה, תגובה מבוהלת לאירוע מפתיע וכיוצא באלה דוגמאות בהן נגרמות תאונות על רקע חוסר מיומנות של הנהג או חוסר תשומת לב שלו לשביר שניה. בעוד שלענישה מחמירה במקרים הראשונים יש הצדקה מוסרית ועניינית, והיא יכולה להרתיע אחרים מלנהוג באופן מודע ומבחירה, בצורה מסוכנת, הרי שאין זה מוצדק ואין זה מועיל להעניש בחומרה על נהיגה לא מיומנת או על שביר שניה של חוסר תשומת לב, שכל אדם חשוף להן ואין הן נעשות מתוך בחירה או מזלזול בכללים.

ע"פ 4208/07 מדינת ישראל נ' נאפוז אבו שריקי.

במקרה שלפני המדובר לדעתי, ברשלנות מהסוג הראשון. כלומר חוסר תשומת לב רגעי של הנאשם אשר גרם לתאונה. אין מדובר בנהיגה פוחזת, פרועה או רשלנית לאורך זמן. ביקרתי, יחד עם הצדדים במקום האירוע והתרשמתי כי **במקום אכן קיים סנוור שמש משמעותי**. סנוור זה לא צריך היה למנוע מהנאשם להבחין ברכבו של המנוח, אולם **בוודאי הקשה על כך. המנוח עצמו תרם בהתנהגותו לתוצאה** הקשה, בכך שעצר את רכבו באמצע נתיב נסיעה, בכביש בינעירוני. הסיבה לעצירת הרכב היא ככל הנראה לכלוך על שמשת מכוניתו, אשר בצירוף סנוור השמש, גרם למנוח

לעצור את רכבו דווקא במקום זה. למנוח הייתה אפשרות לעצור בצורה בטוחה בעת הנסיעה בתוך העיר סכנין, אלא שככל הנראה באותה עת לא הפריע הלכלוך לראות בצורה משמעותית ורק בצירוף סנור השמש גרם לכך שהמנוח הרגיש חובה לעצור את רכבו, דווקא באותו מקום ולא במרחק של כמאה מטרים משם, בכניסה לפארק התעשייה, שם שוב יכול היה לעשות זאת בצורה בטוחה.

לאור האמור לעיל, ולאור הפסיקה המוכרת של בית המשפט העליון, לרבות הפסיקה אותה הגישו הצדדים לעיוני, אני קובע כי מתחם הענישה בתיק זה הינו מאסר לתקופה שבין 4 חודשים לבין 7 חודשים, וזאת לצד פסילת רשיון נהיגה לתקופה של שלוש עד שש שנים.

ראו גזרי דין דומים בנסיבות מקילות ברע"פ 4261/04 יעקב פארין נ' מדינת ישראל, ע"פ 4732/02 ענת סורפין נ' מדינת ישראל, עפג (חיפה) 3412-01-14 סעיד אבו זלאם נ' מדינת ישראל, ע"פ (ב"ש) 5167/08 מדינת ישראל נ' חיים שועה.

קביעת העונש הספציפי לנאשם דנן:

כמפורט לעיל, בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר שירות המבחן הממליץ בעיקר על עונש של עבודות שירות. המלצה זו נמצאת בתוך מתחם הענישה הראוי, והולמת לדעתי את כלל נסיבות המקרה ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם. לפיכך, ולאחר שהתקבלה אף חוות דעת חיובית של הממונה על עבודות השירות, אני מקבל המלצה זו. באשר לפסילת רשיון הנהיגה, מצאתי לנכון להעמידה על תקופה העולה באופן מתון על המינימום שבחוק.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר בפועל לתקופה של שישה חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות, במשטרת משגב, כמפורט בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 29.6.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 20.8 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות במתחם תחנת משטרת טבריה.

הנאשם מוזהר כי הפרת תנאי עבודות השירות תביא להפסקתן באופן מנהלי וריצוי העונש במאסר של ממש.

שישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של גרימת מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של **54** חודשים בניכוי 3 חודשי הפסילה המנהלית.

לריצוי הפסילה, יפקיד הנאשם את רשיונו במזכירות בית המשפט בעכו.

אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

בנסיבות אינני גוזר על הנאשם קנס, ובהתאם להמלצת שירות המבחן, אני מורה לו לפצות את משפחת המנוח בסכום של 7,500 ₪.

לאור מאסרו, ישולם הפיצוי ב - 5 תשלומים החל ביום 1.3.16. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, יועמד כל הסכום לגבייה באופן מיידי, באמצעות מרכז הגבייה. התביעה תעביר למזכירות פרטי משפחת המנוח.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתן היום, 20 ב-20 יולי 2015, במעמד הנאשם, בא-כוחו עו"ד חנא ח'ורי וב"כ המאשימה מתמחה גב' שחאדה.